

Skonseng og Røssvoll Bøgdalag (SORB)

Et fellesutvalg for lag, foreninger, næringsliv og institusjoner i bygda med formål å fremme samarbeid og utvikling

NVE v/Konsesjonsavdelingen

Postboks 173

8601 Mo i Rana

Skonseng 14. mars 2017

Uttalelse på Revisjon av vilkårene for Langvatnreguleringen

Skonseng og Røssvoll Bøgdalag (SORB) viser til NVEs kunngjøringstekst, revisjonsvedtak, kravdokument fra Rana Kommune og Statkrafts revisjonsdokument fra oktober 2016. SORB har tidligere gitt innspill til Rana Kommune i saken. I vår uttalelse nå, velger vi for oversiktens skyld (for de som skal behandle dette) å henvise til punktene i Statkrafts revisjonsdokument ettersom det er godt strukturert og oversiktlig.

SORBs uttalelse til punkter i «Revisjonsdokumentet»

5. Manøvreringsreglementet og manøvreringspraksis. Isgang

I denne delen av dokumentet beskriver Statkraft isgang og hva de mener som fører til ispropp og eventuelle oversvømmelser. Det ble i 2014 laget en rapport om «Manøvreringa av Reinforsen/Langvatn i forkant av potensiell isgang». Vi mener rapporten må arbeides mer med og resulterte i en prosedyre for «hva som skal gjøres når elva er islagt, det er mildt og melder over 100 mm nedbør pr døgn». Ellers frykter vi at det blir tilfeldig fra gang til gang. Ved flommen i januar 2017 mente Statkraft at de gjorde alt riktig. Likevel ble det store skader. Da mener vi det er riktig og se med nye øyne på hva som kan gjøres for å unngå oversvømmelser med skader. Vi foreslår derfor at NVE/Statkraft starter et arbeid for å finne nye løsninger for framtiden der klimaendringer trolig fører til flere vinterflommer. Vi ber om at det analyseres bredt og at en ser på tiltak ved innsnevring (eks Skonseng bru og den gamle dam-terskelen) og hva som kan gjøres ved elvebredden og andre steder for å begrense skader.

10.1 Manøvreringsreglementet og minstevannføring

Hovedformålet med revisjonen er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger av reguleringen. For Skonseng, Røssvoll og elvestrekningen mot Langvatnet betyr dette i grove trekk en mest mulig stabil vannstand. Hyppige endringer av vannstand bidrar til økt erosjon og gjør bruken av elva mindre attraktiv (eks bruk av båter, fiske osv). Vi mener det alltid må tas hensyn til ønsket om en mer stabil vannstand. I dag senkes nivået straks det melder nedbør. Bakgrunnen er å unngå flomtap, men i mange tilfeller virker det som om en senker nivået for sikkerhet skyld og vi ville ikke fått flomtap eller økning over HVR. Vi mener at reguleringsbestemmelsen må være slik at en alltid avveier mot ønske om en mer stabil vannstand. Økning av minstevannføring over Reinforsen mener vi er uheldig hvis det fører til generelt lavere vannstand og økende pendling av vannstanden. Vi mener at LVR bør økes 1,0 meter for å unngå ulempene med lav vannstand.

Skonseng og Røssvoll Bøgdalag (SORB)

Et fellesutvalg for lag, foreninger, næringsliv og institusjoner i bygda med formål å fremme samarbeid og utvikling

10.2 Krav knyttet til standardvilkårene. 10.2.7 Terskler (damfoten)

Dette punktet insisterer vi på at dere ser nærmere på. Muligens er Multiconsult feilsitert eller noe er tatt ut av sin sammenheng. Det er logisk og selvfølgelig at laveste punkt i et luke-område bestemmer vannivået, det er vi enige i, men innsnevring bestemmer hvor raskt vannivået oppnås. I dette tilfellet opptrer terskelen som en innsnevring som forsinker senkningen av vannivået og dette tidsaspektet er kritisk ved flom. Om vinteren har terskelen en tilleggsulempe som er den samme som kan opptre i Langvassåga ved tykk is og lav vannstand. Isen blir rett og slett liggende på terskelen, det hindrer drivisen og vannet å slippe forbi til de store lukene på dammen. Dette skjedde ved flommen i desember 2013, der vannet rett og slett ikke rakk fram til de store lukene. Terskelen bidrar til å starte oppbygningen av en demning. Når isflakene ikke kommer forbi eskalerer oppdemningen og bidrar til mer isoppstuvning og påfølgende oversvømmelser. Vi ber NVE/Statkraft se på dette med nye øyne, spesielt med fokus på terskelens uheldige påvirkning ved isgang.

10.3.3 Forebygging, utvasking elvebredder Røssvoll/Skonseng

Statkraft må ikke få gjennomslag for å avvise dette kravet. Å påstå at Statkrafts regulering «har bidratt til å redusere omfanget av erosjon» faller på sin egen urimelighet. Alle vet at oppdemningen hevet vannnivået og da ble elva breiere, det er jo hensikten med vannmagasin. Både Statkraft og de som bor ved elva vet at vannivået blir senket maksimalt før hvert varslede regnvær slik at det unngås flomtap. Dermed blir det mer senking/heving av vannstanden enn det ville blitt uten regulering. Dette fører til mer utvasking og det er selvfølgelig årsaken til at det er gjort omfattende forebygging av elvebredder der det er bebyggelse. Statkraft bør pålegges forebygging av de resterende elvestrekningene med næringsareal og bebyggelse.

11.3.1 Aktuelle opprustning- og utvidelsesplaner

SORB er positive til et eventuelt nytt kraftverk med økt kapasitet og slukeevne. Dette er selvfølgelig både et fysisk og økonomisk spørsmål, men vi hadde gjerne sett at slukeevnen var enda større enn angitt slik at kunne omgjøre framtidens skadelige og hyppigere flommer til ren miljøvennlig energi.

Vi håper våre merknader i uttalelsen blir imøtekommet slik at innbyggerne på Skonseng og Røssvoll i framtiden kan se fram til tryggere tilværelse og en bedre nytte av vassdraget.

Med vennlig hilsen
Skonseng og Røssvoll Bøgdalag

Finn Løkås

Finn Løkås (leder)

Terskelen ovenfor damlukene som skaper en innsnevring i vannløpet

Skonseng og Røssvoll Bøgdalag (SORB) generelle formål er å fremme samarbeid og utvikling i bøgda. Vi er enn upolitisk organisasjon som er et bindeledd mellom lokalmiljøet og det offentlige i saker som angår bøgda. Laget har representanter fra alle lag/foreninger/institusjoner i bøgda og har også engasjerte privatpersoner og medlemmer fra næringslivet i området. Vårt geografiske område representerer Langvatn-reguleringen godt med utstrekning fra Illhullia til Jamtlia

For informasjon om Skonseng og Røssvoll bøgdalag (SORB) henvises til vår nettside.

Nettside: <http://www.skonseng.no/html/foreninger/sorb.html>

E-post: sorb@skonseng.no

Bøgdalagets leder: Finn Løkås

99028009

finn@lokas.no